P9_TA(2021)0024

Genderová perspektiva koronavirové krize a pokrizového období

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. ledna 2021 o genderové perspektivě koronavirové krize a pokrizového období (2020/2121(INI))

(2021/C 456/18)

Evropský parlament,

— s ohledem na článek 2 a čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii a na články 6, 8 a 153 Smlouvy o fungování Evropské unie,

— s ohledem na článek 23 Listiny základních práv Evropské unie,

— s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, a zejména na jeho články 2, 3, 5, 9, 10, 16 a 20,

— s ohledem na Agendu pro udržitelný rozvoj 2030, zásadu „neopomíjet nikoho, a zejména na cíl č. 1, který usiluje o odstranění chudoby, cíl č. 3, který má zajistit, aby lidé mohli žít zdravě, cíl č. 5, jímž je dosažení genderové rovnosti a zlepšení životních podmínek žen a cíl č. 8, jímž je dosažení udržitelného a hospodářského růstu,

— s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen ze dne 18. prosince 1979,

— s ohledem na článek 6 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením ze dne 3. května 2008,

— s ohledem na směrnice EU přijaté od roku 1975, které se týkají různých aspektů rovného zacházení se ženami a muži (směrnice Rady 79/7/EHS [1], 86/613/EHS [2], 92/85/EHS [3] a 2004/113/ES [4], směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES [5], směrnice Rady 2010/18/EU [6] a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/41/EU [7]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1158 ze dne 20. června 2019 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU [8],

— s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí („Istanbulská úmluva“),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. března 2020 nazvané „Unie rovnosti: strategie pro rovnost žen a mužů 2020–2025“ (COM(2020)0152),

---

[1] Směrnice Rady 79/7/EHS ze dne 19. prosince 1978 o postupném zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 6, 10.1.1979, s. 24).

[2] Směrnice Rady 86/613/EHS ze dne 11. prosince 1986 o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné, včetně oblasti zemědělství, a o ochraně v mateřství (Úř. věst. L 359, 19.12.1986, s. 56).

[3] Směrnice Rady 92/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (desátá směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) (Úř. věst. L 348, 28.11.1992, s. 1).

[4] Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování (Úř. věst. L 373, 21.12.2004, s. 37).

[5] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 23).

[6] měrnice Rady 2010/18/EU ze dne 8. března 2010 , kterou se provádí revidovaná rámcová dohoda o rodičovské dovolené uzavřená mezi organizacemi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a EKOS a zrušuje se směrnice 96/34/ES (Úř. věst. L 68, 18.3.2010, s. 13).

[7] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/41/EU ze dne 7. července 2010 o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice Rady 86/613/EHS (Úř. věst. L 180, 15.7.2010, s. 1).

[8] Úř. věst. L 188, 12.7.2019, s. 79.

Čtvrtek 21. ledna 2021

— s ohledem na společný pracovní dokument útvarů ze dne 21. září 2015 nazvaný „Rovnost žen a mužů a posílení postavení žen: proměna života dívek a žen prostřednictvím vnějších vztahů EU (2016–2020)“ (SWD(2015)0182),

— s ohledem na návrh rozhodnutí Rady ze dne 4. března 2016 o uzavření, jménem Evropské unie, Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (COM(2016)0109),

— s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. února 2020 o prioritách EU pro 64. zasedání Komise OSN pro postavení žen ([9]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 30. ledna 2020 o rozdílech v odměňování žen a mužů ([10]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 13. února 2019 o odmítavých reakcích vůči ženským právům a rovnosti žen a mužů v EU ([11]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 28. listopadu 2019 o přistoupení EU k Istanbulské úmluvě a dalších opatřeních pro boj proti násilí na základě pohlaví ([12]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2018 o pečovatelských službách v EU pro větší rovnost žen a mužů ([13]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 29. listopadu 2018 o situaci žen se zdravotním postižením ([14]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2018 o emancipaci žen a dívek prostřednictvím digitálního sektoru ([15]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. ledna 2018 o ženách, rovnosti žen a mužů a spravedlnosti v oblasti klimatu ([16]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 3. října 2017 o posílení hospodářského postavení žen v soukromém a veřejném sektoru v EU ([17]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 14. června 2017 o potřebě vypracovat strategii EU pro odstranění rozdílu ve výši důchodů žen a mužů a předcházení tomuto rozdílu ([18]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2017 o rovnosti žen a mužů v Evropské unii v letech 2014–2015 ([19]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 4. dubna 2017 o ženách a jejich úloze ve venkovských oblastech ([20]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 14. února 2017 o podpoře rovnosti žen a mužů v oblasti duševního zdraví a klinického výzkumu ([21]),

---

([9]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0039.
([10]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0025.
([11]) Úř. věst. C 449, 23.12.2020, s. 102.
([12]) Přijaté texty, P9_TA(2019)0080.
([13]) Úř. věst. C 363, 28.10.2020, s. 80.
([14]) Úř. věst. C 363, 28.10.2020, s. 164.
([15]) Úř. věst. C 390, 18.11.2019, s. 28.
([16]) Úř. věst. C 458, 19.12.2018, s. 34.
([17]) Úř. věst. C 346, 27.9.2018, s. 6.
([18]) Úř. věst. C 331, 18.9.2018, s. 60.
([19]) Úř. věst. C 263, 25.7.2018, s. 49.
([20]) Úř. věst. C 298, 23.8.2018, s. 14.
([21]) Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 99.

— s ohledem na své usnesení ze dne 8. března 2016 o situaci uprchlic a žadatelek o azyl v EU ([22]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2016 o vnějších faktorech, které jsou překážkou podnikání žen v Evropě ([23]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 9. září 2015 o profesní dráze žen ve vědě a na vysokých školách a tzv. skleněném stropu, na který narážejí ([24]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2015 o strategii EU pro rovnost žen a mužů pro období po roce 2015 ([25]),

— s ohledem na závěry Rady ze dne 10. prosince 2019 o ekonomikách založených na genderové rovnosti v EU: další postup,

— s ohledem na zprávu Mezinárodní organizace práce nazvanou „COVID-19 a svět práce. Čtvrté vydání“, zveřejněnou dne 27. května 2020,

— s ohledem na analýzu Mezinárodní organizace práce nazvanou „Dopad na odvětví, reakce a doporučení související s koronavirem“,

— s ohledem na zprávu OECD nazvanou „Ženy v centru boje proti koronaviru“, zveřejněnou v dubnu 2020,

— s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 6. března 2019 s názvem „Zpráva o rovnosti žen a mužů v EU za rok 2019“ (SWD(2019)0101),

— s ohledem na zprávu OSN Women nazvanou „Dopad koronaviru na ženy“, zveřejněnou dne 9. dubna 2020,

— s ohledem na zprávu OSN o ženách nazvanou „From Insights to Action: Gender Equality in the Wake of COVID-19“ (Od porozumění k akci: rovnost pohlaví v důsledku COVID-19), zveřejněnou dne 2. září 2020,

— s ohledem na publikaci UN Women nazvanou „Online and ICT* facilitated violence against women and girls during COVID-19“ (Násilí na ženách a dívkách během pandemie COVID-19 usnadněné internetem a IKT),

— s ohledem na zprávu Populačního fondu OSN (UNFPA) nazvanou „Dopad pandemie COVID-19 na plánované rodičovství a odstranění násilí na základě pohlaví, mrzačení ženských pohlavních orgánů a sňatků dětí“, zveřejněnou dne 27. dubna 2020,

— s ohledem na prohlášení UNFPA nazvané „V důsledku pandemie COVID-19 se očekávají další miliony případů násilí, sňatků dětí, mrzačení ženských pohlavních orgánů a neplánovaných těhotenství“, zveřejněnou dne 28. dubna 2020,

— s ohledem na prohlášení Marceline Naudiové, předsedkyně expertní skupiny pro boj proti násilí na ženách a domácímu násilí (GREVIO) působící v rámci Rady Evropy, ze dne 24. března 2020 o potřebě dodržovat v době pandemie standardy Istanbulské úmluvy,

— s ohledem na zprávu Společného výzkumného střediska nazvanou „Jak koronavirová krize ovlivní stávající rozdíly na základě pohlaví v Evropě?“,

([22]) Úř. věst. C 50, 9.2.2018, s. 25.
([23]) Úř. věst. C 11, 12.1.2018, s. 35.
([24]) Úř. věst. C 316, 22.9.2017, s. 173.
([25]) Úř. věst. C 407, 4.11.2016, s. 2.

Čtvrtek 21. ledna 2021

— s ohledem na index rovnosti žen a mužů za rok 2019 Evropského institutu pro rovnost žen a mužů (EIGE), zveřejněný dne 15. října 2019,

— s ohledem na zprávu EIGE nazvanou „Boj proti rozdílům v odměňování žen a mužů: ne bez lepší rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem“, zveřejněnou 29. května 2019,

— s ohledem na zprávu EIGE nazvanou „Peking + 25: pátý přezkum provádění Pekingské akční platformy členskými státy EU“, zveřejněnou dne 5. března 2020,

— s ohledem na údaje shromážděné pro účely průzkumu nadace Eurofound s názvem „Život, práce a pandemie COVID-19“ z června 2020,

— s ohledem na průzkum Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) nazvaný „Dlouhá cesta k rovnost LGBTI osob“, zveřejněný dne 14. května 2020,

— s ohledem na zprávu FRA nazvanou „Přetrvávající obavy: protiromské smýšlení jako překážka začleňování Romů“, zveřejněnou dne 5. dubna 2018,

— s ohledem na průzkum FRA nazvaný „Násilí na ženách: celounijní průzkum“, zveřejněný dne 5. března 2014,

— s ohledem na politický přehled ILGA Europe s názvem „COVID-19: domácí násilí vůči osobám LGBTI“,

— s ohledem na publikaci Evropské ženské lobby nazvanou „Rovnost mezi ženami a muži jako podstata reakce na koronavirus v celé Evropě“,

— s ohledem na publikaci Evropské sítě IPPF nazvanou „How to address the impact on women, girls and vulnerable groups and their sexual and reproductive safety“ (Jak řešit dopad na ženy, dívky a zranitelné skupiny a jejich sexuální a reprodukční bezpečnost),

— s ohledem na zprávu Evropské ženské lobby nazvanou „Proměňovat slova v činy: Fondy EU musí odrážet rovnost žen“,

— s ohledem na informativní zprávu Evropské ženské lobby nazvanou „Ženy nesmějí platit cenu za koronavirus!“,

— s ohledem na studii profesorky Sabine Oertelt-Prigione nazvanou „Dopad pohlaví a genderu při pandemii COVID-19“, zveřejněnou dne 27. května 2020,

— s ohledem na společnou zprávu Evropského parlamentního fóra pro sexuální a reprodukční práva a Mezinárodní federace pro plánované rodičovství nazvanou „Sexual and Reproductive Health and Rights during the COVID-19 pandemic“ (Sexuální a reprodukční zdraví a práva během pandemie COVID-19), která byla zveřejněna dne 22. dubna 2020,

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A9-0229/2020),

A. vzhledem k tomu, že krize COVID-19 a její důsledky obsahují jasné genderové hledisko, jelikož mají rozdílný dopad na ženy a muže, a zvýraznila stávající nerovnosti a nedostatky, pokud jde o genderovou rovnost a práva žen; vzhledem k tomu, že je proto zapotřebí reagovat způsobem zohledňujícím rovnost žen a mužů;

B. vzhledem k tomu, že COVID-19 ovlivňuje různými způsoby a v různé míře různé skupiny ve společnosti, včetně žen a mužů, mladých lidí, starších osob, osob se zdravotním postižením, obětí násilí na základě pohlaví a domácího násilí, osob z odlišného socioekonomického prostředí, dětí, samoživitelů a menšinových skupin včetně Romů, osob LGBTQI+, uprchlic a migrantek, a má rovněž meziodvětvové důsledky; vzhledem k tomu, že ženy a dívky budou v krátkodobém, střednědobém i dlouhodobém horizontu neúměrně zasaženy a pandemie prohloubila stávající strukturální genderové nerovnosti, zejména pokud jde o dívky a ženy z marginalizovaných skupin;

C. vzhledem k tomu, že z počátečních údajů o úmrtnosti vyplývá, že starší muži mají vyšší míru úmrtnosti na koronavirus než ženy, zatímco ženy jsou více ohroženy nákazou s ohledem na svoje nepoměrně vyšší zastoupení mezi pracovníky první linie v důležitých odvětvích během stávajících krizí;

D. vzhledem k tomu, že EU a členské státy nebyly na takovou zdravotní krizi připraveny; vzhledem k tomu, že nediskriminační přístup ke zdravotní péči je základním lidským právem; vzhledem k tomu, že dříve existující překážky v přístupu ke klíčovým službám péče byly krizí v oblasti zdraví ještě zvýrazněny; vzhledem k tomu, že v důsledku rušení nebo odkládání „jiných než nezbytných“ zdravotnických služeb docházelo k prodlevám a někdy i k překážkám v přístupu ke klíčové péči v případě akutních potíží, a to i pro ženy; vzhledem k tomu, že v tomto ohledu byl přístup ke zdravotní péči a službám v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví znemožněn, což přineslo závažné důsledky, a že v některých členských státech byly učiněny určité právní pokusy omezit právo na bezpečné a zákonné přerušení těhotenství; vzhledem k tomu, že mezi kritické potřeby žen patří přístup k péči v době mateřství a bezpečný porod, dostupnost antikoncepce, bezpečné potraty a služby in vitro a opatření pro klinické ošetření v případě znásilnění; vzhledem k tomu, že v důsledku mimořádné situace ve vnitrostátních systémech zdravotnictví a vzhledem k tomu, že základní služby a statky jsou během krize omezenější, hrozí, že ženy a dívky přijdou o své základní právo na zdravotní služby; vzhledem k tomu, že úsilí o zastavení epidemií může odklonit zdroje z běžných zdravotnických služeb a zhoršit již tak omezený přístup ke službám v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví;

E. vzhledem k tomu, že ze zpráv a numerických údajů několika členských států v průběhu a následně po omezení volného pohybu vyplynulo, že došlo ke znepokojivému nárůstu domácího a genderového násilí, včetně fyzického násilí, psychologického násilí, nátlakové kontroly a kybernetického násilí; vzhledem k tomu, že násilí není soukromým problémem, ale závažným společenským jevem; vzhledem k tomu, že opatření omezující volný pohyb osob ztěžují obětem intimního partnerského násilí hledání pomoci, neboť jsou často v kontaktu jen s agresory, a že omezený přístup k podpůrným službám, jako jsou azylové domy pro ženy a krizové linky, a nedostatečné podpůrné struktury a zdroje mohou zhoršit již existující „stínovou“ pandemii; vzhledem k tomu, že počet lůžek v azylech pro ženy a dívky, které se staly oběťmi násilí, je pouze poloviční, než požaduje Istanbulská úmluva; vzhledem k tomu, že životy a dobré životní podmínky mnoha zranitelných skupin žen jsou v důsledku pandemie COVID-19 stále více ohroženy; vzhledem k tomu, že případy femicidy se nezapočítávají do oficiálního stavu úmrtí v souvislosti s onemocněním COVID-19, ale lze je spojovat s vypuknutím nákazy a opatřeními k zastavení nákazy, která byla během tohoto období přijata; vzhledem k tomu, že opatření spočívající v omezení pohybu a izolaci mohla vést k vyššímu riziku mrzačení ženských pohlavních orgánů, neboť v důsledku uzavření škol mohlo mnoho případů zůstat neodhaleno; vzhledem k tomu, že hospodářské a sociální stresory jsou přitěžujícími faktory, které by mohly dlouhodobě vést k nárůstu domácího násilí a násilí na základě pohlaví a ztížit ženám odchod od partnerů, kteří je zneužívají;

F. vzhledem k tomu, že větší využívání internetu během pandemie zvyšuje násilí páchané na základě pohlaví a sexuální zneužívání dětí, zejména dívek, na internetu a za pomoci IKT; vzhledem k tomu, že cílem násilí za pomoci IKT jsou především obhájkyně lidských práv, ženy v politice, novinářky, ženy patřící k etnickým menšinám, domorodé ženy, lesbické, bisexuální a transsexuální ženy a ženy se zdravotním postižením; vzhledem k tomu, že v Evropě je riziko, že se stanou obětí násilí na internetu, nejvyšší u mladých žen ve věku 18 až 29 let ([26]);

G. vzhledem k tomu, že většina pracovníků v první linii během nynější krize jsou ženy, včetně 76 % pracovníků ve zdravotnictví (lékařky, zdravotní sestry, porodní asistentky, personál v zařízeních pobytové péče), 82 % pokladních, 93 % pracovníků péče o děti a učitelů, 95 % uklízeček a pomocnic v domácnosti a 86 % pracovníků osobní péče ([27]) v EU; vzhledem k tomu, že díky těmto pracovníkům, pro něž fyzická vzdálenost často není možná a kteří tak nesou

([26]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ STUD/2018/604979/IPOL_STU(2018)604979_EN.pdf
([27]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers

zvýšenou zátěž plynoucí z případného šíření virů mezi své příbuzné, jsou zachovány naše hospodářské, sociální a zdravotnické systémy, náš veřejný život a základní činnosti;

H. vzhledem k tomu, že mzdy v mnoha zásadních odvětvích, v nichž převládají ženy, mohou být nízké, přičemž se často vyplácí pouze minimální mzda; vzhledem k tomu, že horizontální a vertikální segregace na trhu práce v EU je stále významná, přičemž ženy jsou nadměrně zastoupeny v méně výdělečných odvětvích; vzhledem k tomu, že ve vzdělávání, ve zdravotnictví a v sociální oblasti pracuje 30 % žen oproti 8 % mužů a ve vědě, technologii, inženýrství a matematice pracuje 7 % žen oproti 33 % mužů ([28]); vzhledem k varování MOP, že některé skupiny budou neúměrně zasaženy hospodářskou krizí, včetně těch, které vstupují na trh práce, čímž se zvýší nerovnost, a že ženy mají menší přístup k sociální ochraně a ponesou nepřiměřenou zátěž; vzhledem k tomu, že existuje důvod k obavám ohledně úbytku pracovních míst v povoláních, v nichž dominují ženy, v důsledku krize; vzhledem k tomu, že odvětví, v nichž převládají muži, se pravděpodobně zotaví dříve než odvětví, v nichž obvykle převažují ženy; vzhledem k tomu, že plán Next Generation EU by se měl v dostatečné míře zabývat odvětvími, v nichž jsou ženy nadměrně zastoupeny; vzhledem k tomu, že návrh Komise na plán oživení klade důraz na investice do přechodu na digitální technologie, které poslouží jako klíč k budoucí prosperitě a odolnosti Evropy; vzhledem k tomu, že index rovnosti žen a mužů za rok 2019 odhalil přetrvávající nerovnosti mezi muži a ženami v digitálním odvětví, a vzhledem k tomu, že je třeba usilovat o zmírnění rozdílů mezi ženami a muži i segregace na trhu práce během digitální transformace trhu práce;

I. vzhledem k tomu, že u žen je vyšší pravděpodobnost pracovního poměru na dobu určitou, na částečný úvazek nebo nejistého zaměstnání (26,5 % v porovnání s 15,1 % mužů ([29])), takže na ně v důsledku krize výrazně dopadlo propouštění a nucené dovolené a výhledově bude i dlouhodobě dopadat;

J. vzhledem k tomu, že výzkum nadace Eurofound ukazuje, že koronavirová krize představuje vážné riziko návratu desetiletí pokroku dosaženého v oblasti rovnosti žen a mužů v účasti na trhu práce, zejména pokud je činnost dále omezována v odvětvích se zvýšeným zastoupením žen ([30]); vzhledem k tomu, že výzkum ukazuje, že snižování rozdílů v zaměstnanosti žen a mužů mezi lety 2015 a 2018 stagnovalo a přetrvávající rozdíly v účasti na zaměstnání stojí Evropu více než 335 miliard EUR ročně, což odpovídá 2,41 % HDP EU v roce 2019 ([31]);

K. vzhledem k tomu, že genderový dopad krize je dobře doložen mimo jiné činností institutu EIGE a organizace OSN Women; vzhledem k tomu, že vzhledem k nedostatku srovnatelných údajů rozčleněných podle pohlaví je ovšem obtížné změřit plný dopad krize; vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 měla nebývalý dopad na evropský trh práce; vzhledem k tomu, že tuto situaci je třeba pečlivě prozkoumat podle jednotlivých odvětví s údaji rozčleněnými podle pohlaví a věku, a to jak během období krize, tak během oživení; vzhledem k tomu, že úplné hospodářské a sociální důsledky pandemie a její následky pro oblast zaměstnanosti stále nejsou známy, ale předběžné studie, včetně studií nadace Eurofound, naznačují významné ztráty pracovních míst v odvětví služeb a průmyslu a také v kontaktních odvětvích, včetně odvětví maloobchodních, rekreačních a osobních služeb, kde jsou převážně zaměstnány ženy; vzhledem k tomu, že v jiných odvětvích byla naopak jistota zaměstnání navzdory krizi zachována, včetně veřejného a zdravotnického sektoru a IKT;

L. vzhledem k tomu, že krize má významný dopad na podnikatele provozující začínající podniky;

M. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 odhalila dlouhodobý problém v poskytování péče v mnoha členských státech EU; vzhledem k tomu, že péči je třeba vnímat komplexně a nepřetržitě, od péče o děti přes péči po dokončení školy, péči o osoby se zdravotním postižením až po péči o starší osoby;

([28]) Institut EIGE, Index rovnosti žen a mužů, 2019.
([29]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/economic-hardship-and-gender
([30]) Průzkum nadace Eurofound COVID-19, 2020.
([31]) Průzkum nadace Eurofound, Closing gender gaps in employment (Odstraňování rozdílů v zaměstnanosti žen a mužů): defending progress and responding to COVID-19 challenges (obrana pokroku a reakce na výzvy spojené s onemocněním COVID-19) (2020).

N. vzhledem k tomu, že uzavírání škol, středisek péče a pracovišť zvýšilo nerovnoměrné rozdělení neplacených domácích a pečovatelských povinností pro ženy, které často kromě vyvažování práce z domova zůstaly bez dostatečné podpory při péči o děti a seniory; vzhledem k tomu, že práce z domova nenahrazuje péči o děti; vzhledem k tomu, že ženy obvykle stráví každý týden o 13 hodin více neplacenou péčí a prací v domácnosti než muži ([32]); vzhledem k tomu, že krize způsobená onemocněním COVID-19 byla pro muže příležitostí, aby se více zapojili do pečovatelských povinností, avšak zároveň odhalila, že stále přetrvává nerovnoměrný podíl péče a domácí práce, což s největší pravděpodobností zasáhne vážněji ženy a dívky; vzhledem k tomu, že vyvažování práce na dálku a rodinných povinností, zvyšuje zátěž, a proto ženy čelí zvýšené emocionální, duševní a sociální zátěži; vzhledem k tomu, že by to mohlo vést k menšímu počtu úspěchů na pracovišti a mít dopad na jejich profesní rozvoj ve srovnání s muži;

O. vzhledem k tomu, že rodiče samoživitelé jsou vystaveni neúměrné a extrémní zátěži, přičemž 85 % z nich jsou ženy, tj. 6,7 milionu domácností matek-samoživitelek v EU ([33]), z nichž je téměř polovina ohrožena sociálním vyloučením nebo chudobou;

P. vzhledem k tomu, že podle průzkumu ([34]) měla pandemie COVID-19 těžší dopad na ženy s malými dětmi než na muže se stejnou situací v domácnosti; vzhledem k tomu, že téměř třetina (29 %) žen s malými dětmi považovala za obtížné soustředit se na svou práci ve srovnání s 16 % mužů s malými dětmi; vzhledem k tomu, že dvakrát více žen s dětmi (29 %) se po práci spíše cítily příliš unavené na to, aby pokračovaly prací v domácnosti, ve srovnání s 16 % mužů; vzhledem k tomu, že ženy s dětmi ve věku 0–11 let měly v dubnu 2020 větší pravděpodobnost, že budou cítit napětí, než muži s dětmi ve stejné věkové skupině (23 % oproti 19 %), nebo že se budou cítit osaměle (14 % oproti 6 %) a v depresi (14 % oproti 9 %);

Q. vzhledem k tomu, že návrh Komise na plán oživení klade důraz na investice do ekologické transformace; vzhledem k tomu, že ženy pociťují dopad změny klimatu jinak, protože z různých důvodů čelí většímu riziku a zátěži; vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů a zapojení žen do rozhodování je předpokladem pro udržitelný rozvoj a účinné zvládání klimatických výzev; vzhledem k tomu, že všechna opatření v souvislosti s klimatem musí zahrnovat genderové i průřezové hledisko;

R. vzhledem k tomu, že některé části společnosti, jako jsou rodiče samoživitelé, oběti násilí, ženy náležející k rasovým a etnickým menšinám, starší a mladé ženy, ženy se zdravotním postižením, romské ženy, LGBTQI+ osoby, ženy provozující prostituci, uprchlíci a migranti, jsou obzvlášť zranitelné vůči viru nebo jeho socioekonomickým důsledkům, pokud jde o přijatá opatření a stávající nedostatky v oblasti infrastruktury a služeb;

S. vzhledem k tomu, že ženy bez domova se v souvislosti s pandemií COVID-19 nadále potýkají se specifickými problémy, přičemž v dočasném a nouzovém ubytování hrozí zvlášť velké riziko přenosu nemocí a násilí páchaného na základě pohlaví a přístup k hygieně a zdravotnickým zařízením je zde nedostatečný;

T. vzhledem k tomu, že COVID-19 je globální pandemií, která postihla všechny země na světě; vzhledem k tomu, že pandemie bude mít ničivý dopad na obyvatelstvo, zejména na ženy a dívky, v zemích s nedostatečně financovanými zdravotnickými systémy, a na obyvatelstvo zemí postižených konflikty; vzhledem k tomu, že v důsledku pandemie se do roku 2021 ocitne více než 47 milionů žen a dívek na celém světě pod hranicí chudoby ([35]);

U. vzhledem k tomu, že podle nedávných údajů UNFPA má zpoždění nebo přerušení komunitních informačních programů a vzdělávání o škodlivých praktikách na celém světě vést k dalším dvěma milionům případů mrzačení ženských pohlavních orgánů a 13 milionům sňatků dětí v příštím desetiletí ve srovnání s odhady před pandemií;

([32]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework

([33]) https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/how-will-covid-19-crisis-affect-existing-gender-divides-europe

([34]) Průzkum nadace Eurofound COVID-19, 2020.

([35]) OSN Women, „From Insights to Action: Gender Equality in the Wake of COVID-19“ (Od porozumění k akci: rovnost pohlaví v důsledku COVID-19).

Čtvrtek 21. ledna 2021

V. vzhledem k tomu, že poskytování služeb by mělo být založeno na zjišťování potřeb založeném na údajích, přičemž rozpočtové zdroje by měly být přiděleny na základě tohoto výzkumu; vzhledem k tomu, že rozpočty a přidělování prostředků musí zohledňovat různé potřeby a okolnosti mužů a žen;

W. vzhledem k tomu, že ženy nejsou stejně zapojeny jako muži, pokud jde o rozhodování ve fázi obnovy, a to z důvodu stávajícího tzv. skleněného stropu; vzhledem k tomu, že ženy a jejich organizace zastupující občanskou společnost musí hrát aktivní a ústřední úlohu v rozhodovacích procesech s cílem zajistit, aby jejich perspektivy a potřeby byly zohledněny při rozhodování, navrhování, provádění a sledování fáze oživení a souvisejících opatření na místní, regionální, vnitrostátní a unijní úrovni;

X. vzhledem k tomu, že otázky týkající se práv žen a prosazování rovnosti žen a mužů musí být zohledňovány a projednány na nejvyšší úrovni, zejména s ohledem na provádění strategie EU pro rovnost žen a mužů; vzhledem k tomu, že Evropský parlament má Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví a Komise má komisaře s výlučnou odpovědností za rovnost, avšak neexistuje zvláštní složení Rady pro rovnost žen a mužů, a že ministři a státní pověřenci odpovědní za rovnost žen a mužů nemají žádné zvláštní fórum pro diskusi a rozhodování;

Y. vzhledem k tomu, že zde uvedené kroky umožní vybudovat odolnost a zajistí připravenost na budoucí krize;

Obecné poznámky

1. zdůrazňuje potřebu přístupu zohledňujícího rovnost žen a mužů, začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a principů sestavování rozpočtu s ohledem na rovnost žen a mužů, ve vztahu ke všem relevantním aspektům reakce na krizi COVID-19 s cílem zachovat a chránit práva žen v průběhu pandemie a období po krizi a posílit rovnost žen a mužů;

2. zdůrazňuje, že je třeba uplatňovat ponaučení z minulých a současných krizí pro budoucí rozvoj a provádění politik, aby se neopakovaly minulé chyby, a že je třeba připravit půdu reakcím zohledňujícím rovnost žen a mužů ve všech fázích budoucích krizí s cílem zabránit negativním dopadům na práva žen; vyzývá Komisi, aby usnadnila vytvoření stálé sítě pro sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy v oblasti řešení aspektů COVID-19 s ohledem na rovnost žen a mužů; vyzývá Radu, aby vytvořila účelovou konfiguraci pro rovnost žen a mužů a zřídila formální pracovní útvar s cílem zavést společná konkrétní opatření zaměřená na řešení problémů v oblasti práv žen a rovnosti žen a mužů a aby zajistila projednávání otázek rovnosti žen a mužů na nejvyšší politické úrovni;

3. zdůrazňuje, že Komise a členské státy by měly systematicky provádět posouzení dopadu na rovnost žen a mužů, a to i u opatření, která jsou součástí plánu oživení; je odhodlán začlenit a posílit rovnost žen a mužů v rámci iniciativy „Next Generation EU“ prostřednictvím postoje Parlamentu;

4. naléhavě vyzývá Komisi, aby přezkoumala prevalenci viru mezi pracovníky v odvětvích důležitých v nynější krizi, zejména ženami a zástupci etnických menšin, vzhledem k jejich nepoměrně vysokému zastoupení v těchto odvětvích; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby vhodným způsobem reagovaly na posílení bezpečnosti při práci, a vyzývá členské státy, aby zlepšily své pracovní podmínky, a to i prostřednictvím rámcové směrnic ([36]) , směrnice 92/85/EHS a strategického rámce EU pro ochranu zdraví a bezpečnost při práci na období po roce 2020;

5. vyzývá členské státy, Komisi, Eurostat a institut EIGE, aby pravidelně shromažďovaly údaje o pandemii COVID-19 rozčleněné mimo jiné podle pohlaví, věku a prolínající se diskriminace, jakož i údaje o socioekonomickém dopadu viru; zdůrazňuje, že opatření pro oživení musí vycházet z údajů rozčleněných podle pohlaví s cílem zajistit, aby reakce byly komplexní, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat oblastem, kde jsou údaje nedostatečné a neporovnatelné, jako je násilí páchané na ženách a pečovatelské služby; zdůrazňuje, že tyto údaje musí být systematicky předkládané a zveřejňované; zdůrazňuje, že je třeba, aby Komise a členské státy podporovaly budování kapacit vnitrostátních statistických orgánů a dalších příslušných aktérů v tomto ohledu;

([36]) Směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci (Úř. věst. L 183, 29.6.1989, s. 1).

6. zdůrazňuje, že při přijímání a rušení opatření v krizových situacích, jakož i ve všech fázích navrhování, přijímání a provádění plánů obnovy je nezbytné rovnoměrné zastoupení žen a mužů ve vedoucích pozicích a rozhodovacích procesech, a to i těch z nejzranitelnějších skupin, aby byly plně a náležitě zohledněny jejich specifické potřeby a okolnosti a aby byla plánována účinná a cílená opatření, která zajistí, aby potřebný podpůrný balíček reagoval na jejich potřeby; vyzývá členské státy, aby během takovýchto krizí vytvořily zvláštní pracovní skupiny se zapojením příslušných zúčastněných stran a zástupců ženských organizací s cílem zajistit začleňování hlediska rovnosti žen a mužů; vyzývá vnitrostátní parlamenty členských států, aby vytvořily výbory pro dopad krize COVID-19 na ženy a dívky s cílem zajistit zvláštní prostor pro diskusi a sledování krize a jejích dopadů na rovnost žen a mužů; vítá záměr Komise usilovat o přijetí návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšení genderové vyváženosti mezi nevýkonnými členy správní rady společností kótovaných na burzách a souvisejících opatřeních ([37]) (tzv. směrnice o zastoupení žen v řídících a dozorčích orgánech), a naléhavě vyzývá Radu, aby jej odblokovala; dále zdůrazňuje, že do mechanismu civilní ochrany EU a dalších mechanismů reakce na krize na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni musí být zapojeno více žen; dále se zavazuje, že zajistí, aby panely na slyšeních a seminářích Parlamentu byly genderově vyvážené, a že obohatí diskuse o opatřeních na oživení prostřednictvím rozmanitosti;

7. vyzývá Komisi a členské státy, aby pozorně sledovaly a důrazně reagovaly na dezinformace, negativní veřejné diskuse, nedostatečné stanovení priorit, omezení nebo odpírání přístupu k příslušným službám a regresivní iniciativy týkající se práv žen, LGBTQI+ a rovnosti žen a mužů; vyzývá Komisi, aby sledovala zmenšující se prostor pro organizace občanské společnosti a demonstrace související s výše uvedenými tématy v důsledku karanténních opatření jakožto otázky demokracie a základních práv během krize COVID-19 a v období po krizi; konstatuje, že budou přijata vhodná opatření, pokud se zjistí, že porušování zásad právního státu v členském státě dostatečně přímo ovlivňuje nebo vážně ohrožuje řádné finanční řízení rozpočtu EU nebo ochranu finančních zájmů Unie; vyzývá členské státy, aby zajistily, že mimořádná restriktivní opatření budou sloužit pouze k boji proti pandemii, budou časově omezená a budou slučitelná se základními právy;

Aspekty COVID-19 související se zdravím a dopad na rovnost žen a mužů

8. vyjadřuje své obavy ohledně vysoké míry úmrtnosti na COVID-19; bere na vědomí počáteční vyšší míru úmrtnosti mezi muži a vyzývá Světovou zdravotnickou organizaci (WHO) a příslušné agentury EU, aby přezkoumaly rozdílné dopady na zdraví mužů a žen; vyzývá Komisi, aby pokračovala v monitorování situace s ohledem na pochopení dlouhodobých zdravotních dopadů viru na ženy a muže; zdůrazňuje, že klinický výzkum viru musí zahrnovat genderově vyvážené zastoupení za účelem posouzení toho, jak by mohl virus a potenciální vakcína či léčba odlišně ovlivnit ženy a muže;

9. vybízí členské státy, aby zajistily pro ženy i muže přístup k základním součástem kvalitní lékařské a psychologické péče, jež nesouvisí s onemocněním COVID-19, jako je screening a léčba rakoviny, zdravotní péče o matky a novorozence a neodkladná péče o osoby, jež utrpěly srdeční infarkt či mrtvici; naléhavě vyzývá členské státy, aby v těchto oblastech postupovaly podle pokynů WHO;

10. vyjadřuje politování nad tím, že přístup ke službám sexuálního a reprodukčního zdraví a práv byl v některých členských státech během krize opomíjen, omezen nebo dokonce napaden; zdůrazňuje, že je třeba, aby během krize a následného období i v podobných krizových situacích členské státy zaručily bez diskriminace kvalitní a cenově dostupný přístup ke službám, informacím a komoditám v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, a to tak, že uznají zásadní povahu těchto služeb, které zachraňují životy a často jsou časově náročné, a měly by být poskytovány v souladu s pokyny WHO a přístupem založeným na lidských právech a soustředěným na pacienta; důrazně odmítá jakékoli pokusy o omezení práv souvisejících se sexuálním a reprodukčním zdravím a právy osob LGBTQI+ a zdůrazňuje, že oponenti sexuálního a reprodukčního zdraví a práv by neměli mít možnost zneužívat tuto krizi jako prostředek k omezování práv žen, jako je právo na bezpečný potrat; vyzývá Komisi, aby usnadnila výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy a zároveň zapojila organizace občanské společnosti, které jsou v těchto oblastech často odborníky, pokud jde o nové metody poskytování péče související se sexuálním a reprodukčním zdravím a právy a způsoby řešení nedostatků v poskytování

([37]) COM(2012)0614.

služeb; zdůrazňuje, že je důležité komunikovat s poskytovateli služeb s cílem objasnit, že tyto služby jsou i nadále zásadní a měly by být důsledně poskytovány; zdůrazňuje, že veškeré služby v oblasti mateřství musí být k dispozici a musí být dostatečně personálně a finančně vybaveny;

11. vyzývá členské státy, aby investovaly do stabilních a odolných systémů zdravotní péče a ocenily a podporovaly klíčové pracovníky, jako jsou zdravotníci a sociální pracovníci tím, že zajistí bezpečné pracovní podmínky, poskytnou vhodné vybavení, vytvoří podmínky pro spravedlivou odměnu, nabídnou profesní rozvoj, mimo jiné prostřednictvím vysokoškolského vzdělávání, a zajistí přístup ke službám, jako je péče o děti a služby v oblasti duševního zdraví;

12. naléhavě vyzývá Komisi, aby ve svých politických reakcích souvisejících se zdravím, včetně programu EU4Health, evropského plánu boje proti rakovině a strategie EU v oblasti zdraví, zohlednila mimořádné okolnosti, jako je COVID-19, a také jejich dopad na genderově specifické aspekty zdravotní péče, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví a práv; vyzývá Komisi a členské státy, aby se zabývaly aspekty v oblasti zdraví, které jsou definovány ve strategii pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 při provádění programu EU4Health, např. v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, jako nedílné součásti zdraví a zásadního aspektu dobrých životních podmínek obyvatel a pokroku v oblasti rovnosti žen a mužů; požaduje, aby byly zvýšeny investice do služeb nezbytných pro rovnost žen a mužů a aby byli do provádění programu „EU pro zdraví“ začleněni odborníci na rovnost žen a mužů a dbalo se vyvážené zastoupení žen a mužů;

13. připomíná, že přístup ke zdravotní péči je lidským právem a vyžaduje odpovídající financování; připomíná členským státům, aby při posilování kapacit systémů zdravotní péče a kritické infrastruktury v důsledku onemocnění COVID-19 zohledňovaly jedinečné potřeby žen a mužů, zejména pokud jde o výdaje na zdraví, odhalování nemocí a reakci na ně, připravenost na mimořádné situace, výzkum a vývoj a zdravotnické pracovníky;

14. vyzývá členské státy, aby během krize a po jejím odeznění posílily iniciativy na podporu duševního zdraví s ohledem na stres, úzkost, depresi a osamění vyvolané zákazem vycházení, jakož i s ohledem na ekonomické obavy a genderově podmíněné násilí a další faktory spojené s krizí, a aby zohlednily různý dopad na ženy a muže a investovaly finanční zdroje, aby zajistily, že v případě potřeby budou dostupné adekvátní služby; vyzývá Komisi, aby uskutečnila celoevropskou kampaň zaměřenou na duševní zdraví;

Genderově podmíněné násilí během pandemie COVID-19

15. naléhavě žádá členské státy, aby se ve své reakci na pandemii COVID-19 zabývaly genderově podmíněným násilím, s nímž se potýkají ženy a dívky, včetně transsexuálních žen, jakož i intersexuální, nebinární a genderově nonkonformní osoby; naléhavě vyzývá členské státy, aby pokračovaly v analýze údajů a trendů v oblasti výskytu všech forem genderově podmíněného násilí a domácího násilí a podávání zpráv o nich, jakož i analýze údajů o důsledcích pro děti, a to v době, kdy jsou zavedena opatření omezující volný pohyb osob, a během období bezprostředně po něm; uznává, že reakce veřejnosti je nedostatečná, pokud jde o řešení násilí páchaného na ženách a dívkách a náležité zohlednění potřeby, aby plány reakce na mimořádné situace obsahovaly opatření pro předcházení násilí páchanému na ženách a aby tomu tak bylo i v případě budoucích mimořádných situací, přičemž je kladen nedostatečný důraz na zavedení výjimek z pravidel pro omezení volného pohybu osob, zřízení linek pomoci a nástrojů a signálů pro sdílení informací a zajištění trvalého přístupu ke zdravotnickým službám, jakož i na zachování bezpečného přístupu k legálním klinikám a azylovým domům nebo alternativnímu ubytování s dostatečnou kapacitou, policii a soudním službám, mimořádným soudům k vydávání příslušných omezujících a/nebo ochranných příkazů a aby bylo zajištěno, že budou považovány za nezbytné; žádá členské státy, aby zavedly bezpečné a pružné systémy nouzového varování, nabízely nové asistenční služby prostřednictvím telefonu, e-mailu a textových zpráv pro přímý kontakt s policií a on-line služby, jako jsou linky pomoci, skryté aplikace, digitální platformy, sítě lékáren, a aby poskytly nouzové financování na podporu služeb, nevládních organizací a organizací občanské společnosti; vyzývá členské státy, aby zajistily koordinovaný přístup podpůrných služeb při identifikaci ohrožených žen, aby zajistily, že všechna tato opatření budou dostupná a přístupná všem ženám a dívkám v jejich jurisdikci, včetně žen a dívek se zdravotním postižením, bez ohledu na jejich migrační status, a aby zajistily odbornou přípravu v oblasti rovnosti žen a mužů pro zdravotnické pracovníky i policisty v první linii a členy justice; vyzývá členské státy, aby se podělily o vnitrostátní inovace a osvědčené postupy v oblasti řešení domácího násilí s cílem lépe identifikovat a prosazovat účinné postupy a vyzývá Komisi, aby tyto postupy podpořila;

16. v souvislosti s pandemií vyzývá členské státy, aby zajistily koordinovaný přístup mezi vládami a veřejnými službami, podpůrnými zařízeními a soukromým sektorem a aby aktualizovaly protokoly pro oběti genderově podmíněného násilí s cílem pomoci jim hledat pomoc, oznamovat trestné činy a mít přístup ke zdravotnickým službám, jakož i vybízet svědky k oznamování těchto trestných činů; vyzývá Komisi, aby vypracovala Protokol Evropské unie o násilí páchaném na ženách v době krize a mimořádných událostí s cílem předcházet násilí páchanému na ženách a podporovat oběti genderově podmíněného násilí v situacích, jako je pandemie COVID-19; zdůrazňuje, že tento protokol by měl zahrnovat základní služby ochrany obětí; vítá návrh německého předsednictví na zřízení celounijní linky pomoci obětem domácího násilí a genderově podmíněného násilí ve všech jazycích EU a naléhavě vyzývá Radu, aby jej podpořila;

17. vyzývá Komisi, aby podpořila kampaně ke zvýšení povědomí, informační kampaně a kampaně za účelem prosazování zájmů, které se budou zabývat domácím a genderově podmíněným násilím ve všech jeho formách, jako je fyzické násilí, sexuální obtěžování a kybernetické násilí a pohlavní vykořisťování, zejména ve vztahu k nově vytvořeným preventivním opatřením a pružným systémům varování v naléhavých situacích, aby tak povzbudily oznamování v koordinaci a ve spolupráci s uznávanými ženskými specializovanými organizacemi; vyzývá Komisi, aby spolupracovala s technologickými platformami v oblasti působnosti aktu o digitálních službách s cílem řešit nelegální on-line aktivity, včetně násilí páchaného na ženách a dívkách ve všech jeho formách, neboť internet byl a je od začátku pandemie široce používán pro práci, vzdělávání a zábavu a bude používán i nadále;

18. připomíná, že zvláštní zpravodajka OSN pro násilí páchané na ženách konstatovala, že krize COVID-19 dokládá nedostatky v řádném provádění ústředních úmluv na ochranu a prevenci genderově podmíněného násilí; vyzývá Radu, aby bezodkladně dokončila ratifikaci Istanbulské úmluvy Evropskou unií na základě širokého přistoupení bez jakýchkoli omezení a aby prosazovala její ratifikaci, rychlé a řádné provedení a vymáhání všemi členskými státy; vyzývá zbývající členské státy, aby úmluvu neprodleně ratifikovaly a aby na prevenci a potírání násilí na ženách a genderově podmíněného násilí a na ochranu jeho obětí vyčlenily přiměřené finanční a lidské zdroje, zejména v krizových obdobích; naléhavě vyzývá členské státy, aby zohlednily doporučení odborné skupiny Rady Evropy pro opatření proti násilí páchanému na ženách a domácímu násilí (GREVIO) a zlepšily své právní předpisy tak, aby byly v souladu s ustanoveními Istanbulské úmluvy, zejména pokud jde o společné definice aktů násilí na základě pohlaví;

19. vyzývá Radu, aby přidala násilí na ženách na seznam trestných činů v EU, a vyzývá Komisi, aby předložila návrh směrnice, která se bude zabývat genderově podmíněným násilím ve všech jeho formách, aby tak zavedla pevný právní rámec, koordinovala sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy, podpořila sběr přesných a srovnávacích údajů, přesně změřila rozsah tohoto násilí a zvážila možnost provádět předpovědi a posoudila dopad pandemie COVID-19 na poskytování klíčových služeb obětem; vítá závazek Komise k provedení nového průzkumu EU o genderově podmíněném násilí s výsledky, které budou prezentovány v roce 2023; zdůrazňuje, že je třeba shromažďovat harmonizované údaje o genderově podmíněném násilí, a vyzývá členské státy, aby na požádání shromažďovaly a poskytovaly příslušné údaje, a to i Eurostatu;

20. opakuje svou silnou podporu programu Spravedlnost i programu Občané, rovnost, práva a hodnoty (ORPH); vítá vytvoření nové složky týkající se hodnot Unie v rámci ORPH a zdůrazňuje, že by se měla soustředit na ochranu, podporu a zvyšování povědomí o právech na základě poskytování finanční podpory organizacím občanské společnosti působícím na místní, regionální a nadnárodní úrovni; připomíná postoj Parlamentu k zajištění odpovídajícího financování těchto programů; vítá, že při závěrečných jednáních o VFR na období 2021-2027 mezi Parlamentem a Radou bylo na stěžejní programy sjednáno přidělení dodatečných prostředků, z nichž bude program ORPH čerpat; vítá předběžnou dohodu o rozpočtu EU na rok 2021, která na program ORPH vyčleňuje dalších 6,6 milionu EUR; zdůrazňuje, že je třeba, aby z těchto přídělů byly vyčleněny odpovídající finanční prostředky na opatření zaměřená na předcházení genderově podmíněnému násilí a boj proti němu v rámci specifického cíle DAPHNE, a vítá vyčlenění prostředků, které bylo za tímto účelem schváleno; zdůrazňuje, že je třeba, aby EU byla ambiciózněji, pokud jde o ochranu našich hodnot, a aby na tyto činnosti vyčlenila odpovídající finanční prostředky; žádá také naléhavé zavedení jasných opatření zaměřených na rovnost žen a mužů, a to vyčleněním finančních prostředků, které by řešily specifické potřeby žen v návaznosti na krizi, zejména v oblasti zaměstnanosti, genderově podmíněného násilí a v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práva, a to i pokud jde o programy a nástroje v rámci „Next Generation EU“ a VFR na období 2021-2027, v souladu s duálním přístupem strategie pro rovnost žen a mužů; vyzývá členské státy a Komisi, aby tuto skutečnost zvážily při předkládání vnitrostátních plánů reakce na pandemii COVID-19 s náležitým ohledem na stávající opatření a financování a s tím, že otázka rovnosti žen a mužů bude v centru zájmu hospodářského oživení; vyzývá členské státy a Komisi, aby v rámci opatření na obnovu uplatňovaly začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a sestavování rozpočtu s ohledem na rovnost žen a mužů;

21. se závažným znepokojením bere na vědomí dopad krize na osoby LGBTIQ+, zejména na mladé lidi, z nichž mnoho muselo dodržovat sociální odstup nebo karanténu v nepřátelském rodinném prostředí, čímž se zvýšilo riziko toho, že mohly být vystaveny domácímu násilí a násilí z nenávisti vůči osobám LGBTIQ+; konstatuje, že vyšší než průměrná míra osob LGBTIQ+ je nezaměstnaná nebo pracuje na nejistých pracovních místech s omezenými a nestabilními finančními zdroji, což vede k tomu, že zůstávají v nepřátelském prostředí nebo prostředí, kde jsou vystavovány zneužívání; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že všechny iniciativy týkající se domácího, genderově podmíněného a sexuálního násilí v souvislosti s pandemií COVID-19 rovněž zohlední zvýšené riziko a specifické problémy osob LGBTIQ+, a aby se služby na podporu obětí a zvláštní iniciativy v souvislosti s pandemií COVID-19, které reagují na domácí násilí, rozhodně dostaly až k osobám LGBTIQ+, které se staly oběťmi domácího násilí;

22. vyzývá členské státy, aby zajistily poskytování účinné, přístupné, dostupné a kvalitní lékařské a psychologické podpory pro oběti genderově podmíněného násilí, včetně služeb v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, zejména v dobách krize, kdy musí být taková podpora považována za nezbytnou; žádá Komisi, aby úzce spolupracovala s členskými státy na zajištění plného provádění směrnice o právech obětí ([38]), a to se zaměřením na genderové hledisko v návaznosti na nedávnou zprávu o provádění ([39]) a s cílem posílit práva obětí genderově podmíněného násilí v nové strategii pro práva obětí;

COVID-19, ekonomika, oživení a dopad na rovnost žen a mužů

23. vyzývá Komisi, Parlament a Radu, aby zohlednily skutečnost, že krize způsobená onemocněním COVID-19 neúměrně postihuje ženy v sociálně-ekonomické oblasti, včetně jejich příjmů a míry zaměstnanosti, a povede k ještě hlubším nerovnostem mezi muži a ženami a diskriminaci na trhu práce, a vyzývá je, aby spolupracovaly s členskými státy s cílem důkladně prozkoumat a přijmout konkrétní opatření týkající se sociálně-ekonomických potřeb žen a mužů v návaznosti na tuto krizi a aby při provádění programů v rámci rozpočtu EU na rok 2021, příštího VFR a programu „Next Generation EU" zohlednily horizontální a vertikální segregaci na trhu práce, a aby zajistily, aby všechny programy zahrnovaly hledisko rovnosti žen a mužů, sestavování rozpočtu s ohledem na rovnost žen a mužů i posouzení dopadů na rovnost žen a mužů provedených ex-post, jak je uvedeno ve strategii Komise pro rovnost žen a mužů na období 2020-2025; vyzývá k účinnému provádění a monitorování strategie; vyzývá členské státy, aby do vnitrostátních plánů na podporu oživení a odolnosti vypracovaných ve spolupráci s vnitrostátními orány pro rovné zacházení začlenily kapitolu s cílenými opatřeními na podporu rovnosti žen a mužů;

24. zdůrazňuje, že po odeznění krize bude potřeba přezkoumat povahu a místo výkonu práce; zdůrazňuje, že práce z domova nenahrazuje péči o děti ani potřebu poskytování a přístupu k cenově dostupným a kvalitním službám péče o děti, ani nenahrazuje úpravy na pracovišti související se zdravotním postižením; poukazuje na to, že flexibilní pracovní doba podle dohody se zaměstnavateli může ženám a mužům poskytnout příležitost pracovat z domova nebo z místních sdílených kanceláří, a má potenciál vést k větší vyváženosti mezi prací a soukromým životem, což může vést k dlouhodobému růstu podporujícímu začleňování rovnosti žen a mužů; konstatuje, že tento přístup má potenciál posílit venkovské oblasti a infrastrukturu; vyzývá Komisi, aby zaručila splnění barcelonských cílů; naléhavě vyzývá členské státy, aby neprodleně ratifikovaly Úmluvu MOP o násilí a obtěžování z roku 2019 (č. 190) a provedly ji spolu s doprovodným doporučením (č. 206), které se týká všech míst, kde může docházet k násilí a obtěžování v souvislosti s prací, jako jsou veřejná a soukromá pracovní místa, jakož i pracovní sdělení;

25. vyzývá Komisi, aby shromažďovala rozčleněné a srovnatelné údaje o poskytování různých typů péče, včetně péče o děti, péče o starší osoby a osoby se zdravotním postižením, jakož i o pohlaví, věku a pracovním postavení pečovatele, které poslouží k vypracování studie zkoumající nerovnosti v oblasti péče s cílem vypracovat evropskou strategii pro pečující osoby, která by k péči přistupovala uceleným a celoživotním způsobem s přihlédnutím jak k potřebám pečovatelů, tak těch, o něž se pečuje; konstatuje, že strategie musí respektovat pravomoci členských států a regionů, ale měla by cílit na zlepšení spolupráce a koordinace na úrovni EU prostřednictvím relevantních iniciativ a investic, a to i v rámci programu InvestEU a facility na podporu oživení a odolnosti, s výhodami pro neformální i formální pečující osoby a osoby, o které pečují;

([38]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57).

([39]) Zpráva Komise ze dne 11. května 2020 o provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu (COM(2020)0188).

zdůrazňuje, že k vytvoření kvalitních, přístupných a cenově přijatelných pečovatelských služeb může přispět spolupráce a opatření na úrovni EU spolu s účinným využíváním fondů EU;

26. zdůrazňuje, že investice do péče je důležitá pro zajištění rovnosti žen a mužů a posílení hospodářského postavení žen, pro budování odolných společností a zlepšení právní úpravy zaměstnanosti, sociálního zabezpečení a důchodů v odvětvích, v nichž dominují ženy, a mají rovněž pozitivní dopad na HDP, neboť umožňují, aby se více žen podílelo na placené práci; zdůrazňuje, že je třeba změnit modely poskytování péče, jak jsou vnímány v důsledku pandemie COVID-19 a souvisejících opatření; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby usnadnila výměnu osvědčených postupů v oblasti kvality, přístupnosti a cenové dostupnosti pečovatelských služeb; naléhavě vyzývá Komisi, aby přezkoumala situaci neformálních pečovatelů a aby sdílela osvědčené postupy týkající se toho, jak členské státy mohou upravovat jejich práci prostřednictvím právních předpisů; vyzývá členské státy, aby se zabývaly potřebami pečovatelů po odchodu do důchodu; vyzývá v této souvislosti k předložení návrhu doporučení Rady o sociální ochraně a službách pro pečovatele;

27. naléhavě vyzývá členské státy, aby motivovaly muže, například prostřednictvím motivačních opatření, k přechodu na pružné uspořádání práce, neboť takové uspořádání obvykle využívá neúměrně vysoký počet žen; naléhavě vyzývá členské státy, aby plně provedly a bezodkladně uplatňovaly směrnici o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem, a vyzývá Komisi, aby každoročně pečlivě a systematicky sledovala provádění této směrnice členskými státy; vybízí členské státy, aby řešily nedostatky v rovnováze mezi pracovním a soukromým životem tím, že zavedou opatření přesahující rámec norem stanovených touto směrnicí, zejména vzhledem k tomu, že je nutné řešit okolnosti vyvolané opatřeními v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejich důsledky, pokud jde o lékařské protokoly v zařízeních, včetně kvalitních zařízení pro péči o děti;

28. vyzývá členské státy, aby v době, kdy stále platí opatření k řešení krize COVID-19, stanovily zvláštní dovolenou pro pečovatele a pracující rodiče, která je nepřenosná a plně placená;

29. uznává mimořádně náročné okolnosti, jimž rodiče samoživitelé, které tvoří z velké většiny (85 %) ženy, čelili během pandemie a v pokrizovém období v důsledku mnohočetné zátěže, včetně nepřerušovaného poskytování péče, obav ohledně úpravy opatrovnictví, potenciálních ekonomických obav a osamělosti; vyzývá Komisi a členské státy, aby vzaly v úvahu a dále přezkoumaly jejich specifickou situaci, včetně dodatečné zátěže, pokud jde o práci, školní docházku a poskytování péče, přístup k právníkům a provádění dohod o opatrovnictví;

30. zdůrazňuje význam zvyšování účasti žen na hospodářství a zajištění inkluzivnějšího růstu jako součásti řešení postpandemického oživení, neboť rovné příležitosti a větší účast žen na trhu práce mohou zvýšit zaměstnanost, hospodářskou prosperitu a konkurenceschopnost v EU; vybízí členské státy, aby dodržovaly hlavní směry politik zaměstnanosti v EU sestavené Komisí, s náležitým ohledem na jejich vnitrostátní modely trhu práce; v této souvislosti vyzývá členské státy, aby řádně zohlednily segregaci na trhu práce, nejisté zaměstnání, rozdíly v platech a důchodech s cílem zlepšit pracovní podmínky a sociální ochranu prostřednictvím uzpůsobených politik;

31. zdůrazňuje, že při navrhování opatření reagujících na krizi COVID-19 se musí Komise, Parlament a všechny členské státy řídit zásadou stejné odměny mužů a žen za stejnou práci nebo práce stejné hodnoty; apeluje na Komisi, aby splnila svůj závazek předložit urychleně závazná opatření týkající se platové transparentnosti za účelem účinného řešení rozdílů v odměňování žen a mužů a rozdílů ve výši důchodů žen a mužů, protože ekonomické ukazatele naznačují, že se tyto rozdíly v důsledku pandemie dále prohlubují; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby zvážila osvědčené postupy členských států a řádně zohlednila jedinečné podmínky malých a středních podniků (MSP) a různé modely trhu práce v EU; dále vyzývá Komisi, aby revidovala směrnici 2006/54/ES;

32. zdůrazňuje výzvy pro odvětví péče o domácnost a domácí péče a jeho pracovníky; vyzývá členské státy, aby ratifikovaly Úmluvu MOP č. 189 o pracovnících v domácnostech a zajistily, aby toto odvětví bylo způsobilé pro opatření zaměřená na zmírnění finančního dopadu krize, aby mohli obnovit svou činnost za odpovídajících podmínek; vyzývá členské státy, aby zajistily regularizaci odvětví práce v domácnosti;

33. vítá investiční iniciativu pro reakci na koronavirus (CRII) a balíček CRII Plus, který mobilizuje politiku soudržnosti na podporu nejexponovanějších odvětví, a rovněž vyzývá k přijetí cílených opatření zaměřených na odvětví, jež zaměstnávají převážně ženy; zdůrazňuje důležitost nástroje Komise pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE), který zajišťuje státní podporu pro nezaměstnané pracovníky nebo pracovníky na nucené dovolené; zdůrazňuje potřebu posoudit dopad těchto nástrojů na postavení žen a mužů na

pracovním trhu EU a v souladu s tím upravit budoucí politiky; zdůrazňuje potřebu rekvalifikačních programů a programů na zvýšení kvalifikace pro ženy se zohledněním změn na pracovním trhu v důsledku pandemie COVID-19;

34. vyzývá Komisi, aby podpořila podnikatele, zejména ženy podnikatelky, které se snaží rozvíjet a stavět na dovednostech nebo zájmech získaných během pandemie COVID-19, a to i prostřednictvím podnikatelských příležitostí pro matky, rodiče samoživitele a další osoby, které se zapojují do podnikatelské činnosti méně často, a posílila tak jejich ekonomickou nezávislost, a aby zlepšila přístup k úvěrům, kapitálovému financování a mikrofinancování prostřednictvím programů a fondů EU a povědomí o nich, aby se krize stala příležitostí k pokroku prostřednictvím adaptace a transformace, jakožto součásti zelené a digitální ekonomiky; vyzývá orgány EU a členské státy, aby kladly zvláštní důraz na podporu malých a středních podniků, zejména na malé a střední podniky vedené ženami, které jsou často vystaveny jedinečným výzvám, pokud jde o přístup k požadovanému financování, a které budou rovněž vyžadovat podporu ve fázi oživení; vyzývá Komisi, institut EIGE a Eurostat, aby zintenzivnily shromažďování údajů o malých a středních podnicích vedených ženami, o samostatně výdělečně činných ženách a startupech vedených ženami a o dopadu pandemie COVID-19;

35. vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily přítomnost a přispění žen v odvětví umělé inteligence (UI), odvětví přírodních věd, technologie, inženýrství a matematiky a také v zelené ekonomice; žádá víceúrovňový přístup k řešení genderových rozdílů na všech úrovních digitálního vzdělávání a zaměstnanosti k překlenutí digitální propasti, která byla odhalena, neboť práce a školní docházka, jakož i mnoho služeb a zařízení, se náhle přesunuly na internet; zdůrazňuje, že odstranění digitální propasti zvýší rovnost žen a mužů nejen z hlediska trhu práce, ale také prostřednictvím přístupu k technologiím v osobní sféře; vyzývá Komisi, aby začleňovala hledisko rovnosti žen a mužů do strategie pro jednotný trh a Digitální agendy s cílem účinně řešit nedostatečné zastoupení žen v rostoucích odvětvích pro budoucí hospodářství EU; vítá srovnávací přehled Komise „Women in Digital Scoreboard“, který sleduje zapojení žen do digitální ekonomiky, používání internetu, dovednosti uživatelů internetu, odborné dovednosti a zaměstnanost; zdůrazňuje jeho význam, neboť může pomoci členským státům a Komisi přijímat informovaná rozhodnutí a stanovit příslušné cíle, zejména s ohledem na důsledky pandemie COVID-19;

36. konstatuje, že je důležité zohlednit zvláštní situaci žen, které se vracejí z mateřské dovolené, s cílem zajistit, aby měly přístup k vládním podporám bez diskriminace;

37. zdůrazňuje výzvy pro zemědělské odvětví a dodávky potravin v EU, jakož i specifické postavení žen ve venkovských oblastech; zdůrazňuje, že je důležité zachovat stávající tematický podprogram pro ženy ve venkovských oblastech prostřednictvím strategických plánů společné zemědělské politiky, který bude financován Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova; zdůrazňuje, že tento podprogram usiluje o podporu zaměstnanosti žen a podnikání žen; vyzývá v této souvislosti k vyčlenění finančních prostředků EU na zlepšení životních a pracovních podmínek ve venkovských oblastech; dále vyzývá k úvahám o úloze žen na venkově, pokud jde o ochranu životního prostředí a biologické rozmanitosti v rámci Zelené dohody pro Evropu; vyzývá členské státy, aby si vyměňovaly osvědčené postupy týkající se profesního postavení vypomáhajících manželů nebo manželek v odvětví zemědělství, a žádá Komisi, aby v tomto ohledu vypracovala pokyny;

COVID-19 a meziodvětvový přístup

38. zdůrazňuje, že kombinovaná a strukturální diskriminace vytváří dodatečné překážky, výzvy a negativní socioekonomický dopad na konkrétní skupiny žen a že je proto třeba v rámci opatření přijímaných v době krize i po jejím odeznění zajistit všem osobám bezpečnost, ochranu a dobré socioekonomické podmínky a jejich specifické potřeby je třeba řešit pomocí náležitého zohlednění meziodvětvového přístupu;

39. zdůrazňuje, že je důležité, aby ženy a dívky byly zapojeny do navrhování přístupných a cílených informací a aby tyto informace byly šířeny ve všech prostředích, zejména v době krize;

40. zdůrazňuje, že v důsledku vyšší střední délky života a vyšší pravděpodobnosti zdravotních problémů tvoří starší ženy často většinu obyvatel žijících v zařízeních dlouhodobé péče ([40]), která se v mnoha zemích stala ohnisky viru, a to mimo jiné v důsledku nedostatečných zdrojů a znalostí, které nepostačovaly k zajištění jejich bezpečnosti a ochrany; vyzývá Komisi, aby analyzovala různá prostředí, v nichž je poskytována formální dlouhodobá péče, a úroveň jejich odolnosti

([40]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/gender-impacts-health

během pandemie COVID-19; vyzývá členské státy, aby přezkoumaly poskytování péče pro starší osoby jak v zařízeních ústavní péče, tak v zařízeních komunitní péče, včetně poskytování 24hodinové domácí péče nebo stálé domácí péče, a aby zajistily dobré životní podmínky starších žen, včetně přístupu k pečovatelským a zdravotnickým službám a ekonomické nezávislosti; vyzývá Radu, aby stanovila cíle pro poskytování přístupné, finančně dostupné a kvalitní dlouhodobé péče, které budou odpovídat barcelonským cílům;

41. vyjadřuje politování nad tím, že mnoho žen se zdravotním postižením, včetně žen, které jsou při každodenní péči závislé na jiných osobách, a zejména žen, které žijí v ústavech a jiných uzavřených zařízeních a mají vysokou potřebu podpory, bylo touto pandemií významně zasaženo, neboť nemohly mít přístup ke svým obvyklým podpůrným sítím nebo dodržovat omezení fyzického kontaktu a měly potíže s přístupem ke službám a zboží; vyzývá členské státy, aby zajistily, že tyto podpůrné sítě budou považovány za základní služby a budou odpovídajícím způsobem přizpůsobeny okolnostem a že v budoucnu budou při plánování krizových a mimořádných opatření zohledněny zvláštní potřeby osob se zdravotním postižením, zejména žen a dívek; vyzývá EU a členské státy k zajištění toho, aby práva všech žen a dívek se zdravotním postižením byla zakotvena v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením, včetně jejich práva na samostatné bydlení a práva na přístup ke vzdělání, práci a zaměstnání;

42. vyzývá členské státy, aby zajistily poskytování podpory migrujícím ženám a mužům prostřednictvím přístupu k nezbytné zdravotní péči během krize; zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby uprchlická a přijímací střediska náležitě zohledňovala potřeby žen a dívek a přihlížela k rizikům, pokud jde o známé výzvy v oblasti omezení fyzického kontaktu a udržování hygieny, jakož i jejich zranitelnost vůči genderově podmíněnému násilí, a aby poskytovala dostatečné finanční prostředky na zmírnění těchto zdravotních rizik;

43. zdůrazňuje mimořádnou situaci žen, které zažívají bezdomovectví, a žen živících se prostitucí, a jejich zvýšenou zranitelnost vůči genderově podmíněnému násilí a nedostatečný přístup k hygienickým a zdravotnickým zařízením v důsledku pandemie COVID-19 a následných mimořádných opatření; vyzývá členské státy, aby zajistily rozšíření služeb a odpovídající podpory na osoby v nejistých situacích, včetně žen ohrožených chudobou nebo žen žijících v chudobě, žen bez domova nebo žen ohrožených sociálním vyloučením; vítá Fond evropské pomoci nejchudším osobám, který poskytuje dodatečné zdroje na řešení materiální deprivace a sociální pomoci; zdůrazňuje, že je třeba, aby ženy bez domova a ženy bez dokladů měly přístup ke zdravotní péči; konstatuje, že situace těchto společenských skupin byla zohledněna v akčním plánu Komise pro integraci a začlenění; vyzývá členské státy, aby situaci žen zažívajících bezdomovectví řádně zohlednily ve svých plánech reakce na pandemii;

44. zdůrazňuje dodatečné potřeby menšinových skupin, jako jsou ženy romského původu, které kvůli nedostatečnému přístupu k základní infrastruktuře, službám a informacím, zejména během omezení volného pohybu osob, čelí zakořeněné diskriminaci a neustálému porušování svých práv;

45. zdůrazňuje zásadní povahu podpůrných služeb pro LGBTQI+ osoby, včetně podpory v oblasti duševního zdraví, svépomocných skupin a podpůrných služeb pro oběti genderově podmíněného násilí;

46. odsuzuje případy xenofobní a rasové diskriminace, jejichž počet se v důsledku krize zvýšil, a naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby ve svých reakcích projevovaly nulovou toleranci vůči rasistickým útokům a zaujaly meziodvětvový přístup, který bude zaměřen na potřeby marginalizovaných skupin obyvatelstva, včetně rasových a etnických menšin;

47. naléhavě vyzývá členské státy, aby schválily a prováděly směrnici proti diskriminaci a zaručily vymýcení vícenásobných forem diskriminace a diskriminace z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám ve všech členských státech EU;

48. zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy zajistily dětem trvalý přístup ke vzdělání, přičemž je třeba věnovat náležitou pozornost skupinám z marginalizovaných sociálně-ekonomických prostředí, zranitelným dětem a dívkám ohroženým chudobou nebo v chudobě, které jsou více ohroženy předčasným nebo nuceným sňatkem; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby distanční vzdělávání bylo plně přístupné všem; upozorňuje na to, že všichni mladí lidé potřebují přístup k nezbytným zdrojům a podporu v době, kdy jsou zavřené školy a aby se mohli vrátit do vzdělávacího systému, jakmile krize odezní;

Vnější činnost

49. zdůrazňuje, že globální povaha pandemie COVID-19 vyžaduje globální reakci; zdůrazňuje zranitelné postavení žen a dívek v mnoha částech světa – zejména v nestabilních a konfliktem zasažených zemích – v souvislosti s pandemií COVID-19, například z důvodu nedostatečného přístupu ke zdravotní péči, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, zranitelnosti vůči genderově podmíněnému násilí, včetně mrzačení ženských pohlavních orgánů a z důvodu

předčasných nebo vynucených sňatků, postavení v zaměstnání, nedostatečného přístupu ke vzdělání a extrémní chudobě a hladu; konstatuje, že ženy jsou v mnoha partnerských zemích zaměstnávány ve feminizovaných odvětvích, jako je textilní průmysl a odvětví produkce potravin, která byla zasažena nejvíce, což mělo dopad na úroveň chudoby jejich rodin a komunit, stejně jako na ekonomickou nezávislost, zdraví a bezpečnost žen a dívek; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, aby finanční podpora poskytovaná partnerským zemím za účelem vyrovnání se s krizí byla přidělena rovněž na podporu žen a dívek; vyzývá k větší podpoře pro obhájce práv žen a organizace hájící práva žen a k jejich účasti na všech úrovních rozhodovacího procesu; zdůrazňuje, že je třeba vyvinout veškeré úsilí k zajištění toho, aby budoucí vakcína byla dostupná všem;

50. vítá balíček týmu Evropa předložený Komisí na podporu partnerských zemí v boji proti pandemii COVID-19 a jejím důsledkům a vyzdvihuje potřebu přístupu zohledňujícího rovnost žen a mužů, jakož i vyčlenění finančních prostředků k naplňování tohoto účelu, při přidělování těchto prostředků; zdůrazňuje, že na pandemii COVID-19 je zapotřebí reagovat způsobem zohledňujícím rovnost žen a mužů při provádění nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI) a nástroje předvstupní pomoci III, aby se zohlednilo specifické postavení žen a dívek a aby se poskytl podnět pro příležitosti v období po odeznění krize; vybízí k tomu, aby se vzdělávání v nouzových podmínkách upřednostnilo a aby se v něm v tomto období pokračovalo; vyzývá EU a její členské státy, aby upřednostnily globální solidaritu tím, že budou udržovat dostatečnou míru oficiální rozvojové pomoci a podpoří reakci partnerských zemí na krizi komplexním způsobem; vyzývá EU, aby se ve své humanitární a rozvojové reakci na pandemii COVID-19, v oblasti mezinárodního rozvoje a v novém akčním plánu pro rovnost žen a mužů III zaměřila na posilování přístupu ke zdravotní péči, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví a práv; zdůrazňuje, že ve všech zeměpisných a tematických programech NDICI by měly být dodržovány zásady začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a sestavování rozpočtu s ohledem na rovnost žen a mužů;

51. vyzývá Komisi, aby zavedla obchodní politiku EU založenou na hodnotách, která zajistí vysokou úroveň ochrany pracovních a environmentálních práv, jakož i dodržování základních svobod a lidských práv, včetně rovnosti žen a mužů; připomíná, že do všech obchodních a investičních dohod EU musí být začleněno hledisko rovnosti žen a mužů a že tyto dohody musí obsahovat ambiciózní a právně vymahatelnou kapitolu zaměřenou na obchod a udržitelný rozvoj; připomíná, že jednání o obchodních dohodách by mohlo představovat důležitý nástroj pro prosazování rovnosti žen a mužů a emancipaci žen ve třetích zemích; vyzývá k prosazování a podpoře začlenění zvláštních kapitol o rovnosti žen a mužů do obchodních a investičních dohod EU na základě jejich přidané hodnoty, a to na základě stávajících mezinárodních příkladů;

52. vyzývá Komisi, aby začlenila ženy a dívky do středu své globální reakce a aby tyto osoby plně zapojila, naslouchala jim a posílila jejich pozici tak, aby se aktivně účastnily na řešení koronavirové pandemie;

Gender a oživení

53. vyzývá Komisi a členské státy, aby plně posoudily genderově specifické dopady a potřeby vyplývající z krize a jejích socio-ekonomických důsledků; vyzývá Komisi a členské státy, aby vyčlenily zvláštní a cílené rozpočtové zdroje na pomoc ženám zotavovat se z krize, a to i při provádění balíčku opatření na podporu oživení, zejména v oblasti zaměstnanosti, násilí a sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, a aby monitorovaly tyto výdaje a zohledňovaly rovnost žen a mužů ve všech rozpočtových, politických a legislativních návrzích v souladu se svými závazky v rámci strategie pro rovnost žen a mužů; vyzývá Komisi, aby ve svých nadcházejících návrzích posílila vazbu mezi politikami v oblasti změny klimatu, digitálními politikami a rovností žen a mužů; zdůrazňuje, že přípravné kroky jsou nejlepším způsobem, jak vybudovat odolnost vůči budoucím krizím ve všech oblastech;

54. žádá, aby byla otázka rovnosti žen a mužů jakožto jedna z politických priorit projednána na příští konferenci o budoucnosti Evropy a aby EU zajistila genderovou vyváženost ve svých orgánech a aby do své činnosti zapojila organizace hájící práva žen a sdružující ženy s cílem zabezpečit, aby EU v období po odeznění pandemie COVID-19 zohledňovala potřeby žen;

55. vyzývá EU a členské státy, aby udržovaly prostředí vstřícné pro organizace občanské společnosti, zejména prostřednictvím politické podpory a odpovídající úrovně financování;

o

o o

56. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.